

NATURAN OINARRITUTAKO SOLUZIOAK EZARTZEKO OZTOPO NAGUSIAK

Posted on 25/03/2025 by Naider

Naturan Oinarritutako Soluzioek (NBS) gainditu beharreko hainbat erronkari egin behar diete aurre, haien ezarpen orokorra normalizatzeko. Horiek guztiak, neurri batean, bi errealitateri lotuta daude. NBS zerbait berria da, eta prozesu orok bezala, ibilbide bat behar du inplementazio masibora arte. Eta, berez, erredundantziak balio izatea, prozesua zailtzen duten elementu biziak dira.

Naturan Oinarritutako Soluzioak gero eta gehiago aintzatesten dituzte administrazio publikoek, arkitektura-estudioek, ingeniartzek eta obra-egileek. Hala ere, oraindik ere oztopo batzuei aurre egin behar zaie, eta, horren ondorioz, ez da normalizatua, eta ez da masiboa. NAIDERek soluzio horiek eskala desberdinetan eta administrazio desberdinekin bultzatzen lortutako esperientzia dela eta, uste dugu oztopo nagusiak lau kategoriatan sailka daitezkeela:

1. Erakundeen eta gobernantzaren oztopoak

- **Araudi eta erregulazio espezifikorik eza:** NBSak ezartzeko arau-esparru argirik ez egoteak zaildu egiten du hiri- eta lurralde-planetan integratzea. Ez dago soluzio horiek nola eta nola inplementatu behar diren zehazten duen arau zehatzik.
- **Erakundeen arteko koordinaziorik eza:** NBSren inplementazioak gobernu-maila eta sektore desberdinen arteko lankidetzara eskatzen du, eta hori oztopatu egiten dute administrazio-egitura zurrunez eta sailen arteko komunikaziorik ezak.
- **Erabaki konbentzionalak hartzeko prozesuak:** Kasu askotan, plangintzaren arduradunek irtenbide grisak lehenesten dituzte (azpiegitura tradizionalak), ez dakitelako edo ez dutelako konfiantzarik NBSen eraginkortasunean.

2. Ekonomia- eta finantza-oztopoak

- **Zailtasunak onuren balorazio ekonomikoan:** NBSen onura askok (biodibertsitatea hobetzea edo hiri-klima arautzea, esaterako) ez dute berehalako merkatu-baliorik, eta horrek zaildu egiten du haien finantzaketa. Mozkin-kostuaren analisiak funtsezkoak dira irtenbide horiek ekartzen dituzten baterako onurei balioa emateko. Inplementazioaren ondorioz aurrezten diren gastuak ere jasotzen dituzte. Gainera, onura ukiezinak eta nekez diru daitezkeenak. Hori guztia zaila da hautematen epe laburreko ikuspen batean.
- **Pizgarri eta finantzaketa-eredu egokituaren falta:** Egungo finantzaketa-eskema gehienak azpiegitura konbentzionaletarako diseinatuta daude, eta ez dago naturan oinarritutako konponbideak finantzatzeko mekanismo nahikorik.
- **Hasierako kostu handien pertzepzioa:** NBSak epe luzerako kostu eraginkorragoak izan daitezkeen arren, eragile pribatu eta publikoek sarritan berehalako finantza-itzulkinak dituzten inbertsioak lehenesten dituzte.

3. Oztopo teknikoak eta ezagutza-oztopoak

- **Datu eta metodologia estandarizatuen falta:** Tresna konparagarri gutxi daude NBSen eraginkortasuna eta onurak neurtzeko, eta horrek zaildu egiten du horien ebaluazioa eta justifikazioa.
- **Gaitutako profesionalen eskasia:** NBSren diseinuak, inplementazioak eta mantentzeak ekologiako, ingurumen-ingeniaritzako eta hiri-plangintzako ezagutza espezifikoak eskatzen ditu, eta trebetasun horiek oraindik ez daude diziplina askotan integratuta.
- **Epe luzeko jardunari buruzko ziurgabetasuna:** NBSen emaitzen aldakortasunak, testuinguru geografikoaren eta klimatikoaren arabera, fidagarritasunari buruzko zalantzak sortzen ditu. Mantentze-beharrak eta horri lotutako kostuak eta esfortzuak ere kezka sortzen dute.

4. Gizarte- eta kultura-oztopoak

- **Aldaketarekiko erresistentzia:** Alderdi teknikoetatik haratago, erabakiak hartzen dituztenen giza izaerak, teknikoak zein politikoak, eragina du. Eta herritarren pertzepzioak ere eragiten die. Herritarrek eta administrazioek nahiago izaten dituzte onura nabariagoak eta egiazatuagoak dituzten konponbide konbentzionalak.
- **Parte-hartze komunitariorik eza:** NBSk arrakastaz inplementatzeko, tokiko komunitatea inplementatu behar izaten da haren diseinuan eta mantentze-lanetan. Hala ere, estrategia egokirik ezak edo parte hartzeko kulturarik eta ohiturarik ezak zaildu egiten dute prozesu hori.
- **NBSen pertzepzio okerra:** Pertsona batzuek uste dute NBSak apaingarriak baino ez direla, eta ez klima-erresilientziarako eta hiri-erresilientziarako azpiegitura funtzionalak. Espazio bat bisualki hobetzen dutela onartzen da, baina ez zaie merezi duten kreditua ematen, ematen dituzten gainerako onurengatik, ez hain modu ukigarrian eta berehalakoan.

Hesi bakoitzerako lan-ildo bat dago, horiek gainditzen joateko. Oztopo horiek gainditzeko, funtsezkoa da NBSak politika publikoetan integratzeko estrategiak garatzea, arau-esparru bat zabaltzea eta zehaztea, haien finantzaketa hobetzea, gaitasun teknikoan eta horiek ezartzeko gida teknikoetan inbertitzea eta herritarren parte-hartzea sustatzea.

Horregatik, Naidarren administrazio publikoei laguntzen diegu estrategia eta ekintza-plan horiek formulatzen, irtenbide horiek ezartzeko prozesuak orientatzeko, errazteko eta arintzeko. Udal-esparruan ordenantzak idaztea bultzatzen dugu, arau-segurtasuna emateko eta konponbide horiek oro har sartzeko.

Prozesu parte-hartzaileak ere sustatzen ditugu, non udal, teknikari eta politikariek zein herritarrek naturan oinarritutako konponbideak ulertzeko eta baloratzeko aukera duten. Lehenengo oztopoetako bat ezabatzeko aukera ematen du, ezjakintasuna edo mesfidantza.

Beraz, eskala guztietan parte hartzen duten eragile guztiek oztopo horiek gainditzearen alde egin behar dute. Horrela, dagoeneko eskura ditugun eta lurraldeari eta gizarteari onura ugari eman besterik egiten ez duten soluzioen inplementazioa normalizatzea lortuko da.

Ilustrazioa: Note Thanun

